

Veel gestelde vragen gezinsfunctionaliteit verwijzindex

Algemene informatie

1. Wat is de gezinsfunctionaliteit van de verwijzindex?

De gezinsfunctionaliteit brengt professionals¹ van elkaars betrokkenheid op de hoogte, indien er een situatie ontstaat waarbij sprake is van minimaal 2 registraties in de verwijzindex voor: jeugdigen met hetzelfde woonadres en/of eenzelfde in de BRP² opgenomen ouder (voorheen Gemeentelijke basisadministratie, de GBA).

LET OP: vanaf **9 november** is **alleen de match op overeenkomende ouder geactiveerd**. De match op overeenkomend adres is (nog) niet geactiveerd omdat de adressen die uitgesloten zijn van de gezinsmatch nog onvoldoende geactualiseerd zijn en daarmee ook onvoldoende ingevoerd in het Register Uitgesloten Adressen (RUA).

2. Wat verandert er door de introductie van de gezinsfunctionaliteit in het werken met de verwijzindex?

- Met de komst van de gezinsfunctionaliteit krijgt u nu ook de contactgegevens van betrokken professionals die een jeugdige geregistreerd hebben, met wie uw jeugdige een directe relatie heeft op basis van overeenkomende ouder. Op een later moment zal ook o.b.v. een overeenkomend adres matches ontstaan. Tegelijkertijd, aan de afweging registreren³ verandert niets.
- Na de match geeft u nog steeds in de verwijzindex aan of er afstemming is geweest met uw matchpartner (nu middels een vinkje i.p.v. een datum) en wie de regie heeft in de samenwerking. Echter, met de komst van de gezinsfunctionaliteit, wordt nu op gezinsniveau gevraagd wie de regisseur is.

3. Verandert de taak van de matchregisseur?

Nee. Aan de primaire taak van de matchregisseur verandert niets.

Naast het bepalen van de matchregisseur voor de jeugdige, wordt nu ook bepaald wie de matchregisseur is voor het gezin.

Ongeacht het niveau (jeugdige of gezin), is het belangrijk om de coördinatie van de samenwerking in de gaten te houden om het langs elkaar heen werken te voorkomen.

Uiteraard, daar waar mogelijk, altijd in samenhang met de jeugdige/ het gezin.

¹ De professional betreft een meldingsbevoegde en daarmee een functionaris horende bij een organisatie, zoals opgenomen in de Jeugdwet (art. 7.1.1.2) en bijbehorend uitvoeringsbesluit.

² BRP is Basisregistratie personen

³ Per regio kan de terminologie verschillen. In plaats van registreren wordt hier ook wel melden of signaleren gebruikt.

4. Welke informatie krijg ik van de verwijzindex na het ontstaan van een match?

Indien er rappelberichten zijn ingesteld, dan ontvangt u een e-mail met daarin de contactgegevens van de andere professional die een registratie heeft gedaan over een jeugdige, met eenzelfde in het BRP opgenomen ouder als de door u geregistreerde jongere. In deze e-mail staat tevens informatie op basis waarvan MULTIsignaal de jeugdigen kan identificeren.

5. Kan ik met één druk op de knop cliënten met overeenkomende ouder in de verwijzindex zetten?

Nee, u blijft als professional een individuele jeugdige in de verwijzindex registreren, hieraan verandert de gezinsfunctionaliteit niets. Indien u meerdere cliënten met overeenkomende ouder wilt registreren, dan dienen zij apart ingevoerd te worden.

6. Worden de gegevens van ouders getoond na het ontstaan van een match?

Nee, gegevens van ouders worden niet geregistreerd en dus ook niet getoond. Er kan echter een uitzondering optreden wanneer de ouder zelf jonger is dan 23 jaar, geregistreerd is in de verwijzindex en onderdeel is van een match.

7. Verandert er door de introductie van de gezinsfunctionaliteit iets in het delen van informatie na een match?

De beslissing of het nodig is om na een match daadwerkelijk relevante dossierinformatie met elkaar te delen, is binnen de systematiek van het werken met de huidige verwijzindex nadrukkelijk overgelaten aan de professionals. *Hieraan verandert de gezinsfunctionaliteit niets*⁴

Het thans geldende recht is en blijft het uitgangspunt bij uitwisseling van inhoudelijke informatie betreffende problematiek van de betrokken jeugdige. Doorslaggevend daarbij zal telkens zijn of het delen van informatie noodzakelijk is met het oog op hulp, zorg of bijsturing die de jeugdige nodig heeft. Conform artikel 3, van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) vormen de belangen van het kind hierbij de eerste overweging.

8. Helpt de gezinsfunctionaliteit mij in de samenwerking met collega professionals?

- Ja, u bent in staat effectiever hulp te verlenen⁵. Doordat signalen over verschillende jeugdigen binnen één gezin samenkomen, kan er samenwerking plaatsvinden op gezinsniveau en kan de zorg voor de verschillende jeugdigen adequaat worden afgestemd.
- Door de gezinsfunctionaliteit kost het u minder tijd om zicht te krijgen op welke andere professionals ook betrokken zijn bij kinderen uit het desbetreffende gezin.
- Vroegtijdige afstemming leidt tot betere, gerichte en eenduidige hulpverlening.

⁴ Memorie van Toelichting, 10.3.2.4 pgn 66

⁵ Memorie van Toelichting 10.3.2.4, pgn 66-67

9. Wat heeft de jeugdige aan de gezinsfunctionaliteit?

Doordat er samenwerking op gezinsniveau plaatsvindt, wordt de zorg in het gezin als geheel afgestemd en is daardoor minder gefragmenteerd. Voor de jeugdige betekent dit dat de hulpverlening gericht kan worden ingezet.

10. Hoe leg ik de gezinsfunctionaliteit uit aan m'n jeugdige?

U kunt de informatie uit dit document gebruiken in een gesprek met de ouder of jeugdige. Sinds januari 2015 is uitleg over de gezinsfunctionaliteit aan ouders mogelijk via een filmpje (zie www.verwijsindex.tv/ouders). Een gesprekstip: "In de verwijsindex koppel ik mijn naam aan jouw naam/ aan uw kind, zodat ik vervolgens de contactgegevens heb van de mogelijk andere betrokken professionals. Dat kunnen ook professionals zijn die jeugdigen geregistreerd hebben met eenzelfde in de BRP⁶ opgenomen ouder (voorheen de Gemeentelijke basisadministratie, de GBA).

11. Betekent het werken met de verwijsindex en de gezinsfunctionaliteit meer werk?

Door de gezinsfunctionaliteit kunt u de tijd uitsparen die het kost om actief zicht te krijgen op welke andere professionals ook betrokken zijn bij jeugdigen uit het desbetreffende gezin.

12. Per wanneer kan ik met de gezinsfunctionaliteit gaan werken?

De gezinsfunctionaliteit is vanaf 9 november 2015 actief bij minimaal 2 registraties in de verwijsindex voor jeugdigen met eenzelfde in de BRP opgenomen ouder. De gezinsfunctionaliteit is opgenomen in de Jeugdwet. Vanaf januari 2015 is deze Jeugdwet in werking getreden.

13. Ben ik verplicht met de gezinsfunctionaliteit te werken?

Ja, de gezinsfunctionaliteit is opgenomen in de Jeugdwet⁷ en derhalve verplicht. De gezinsfunctionaliteit is één van de voorzieningen die deel uit maken van de verwijsindex.

14. Waarom is er een gezinsfunctionaliteit?

De discussie over de gezinsfunctionaliteit speelt al in de Tweede Kamer sinds 2009, toen voormalig minister Rouvoet van Jeugd en Gezin, in een reactie op de motie Dijsselbloem aangaf te gaan onderzoeken of het mogelijk zou zijn een gezinsfunctionaliteit te verwerken in de Verwijsindex.⁸ Uit de evaluatie Verwijsindex Risicjongeren in 2012⁹, en zoals ook opgenomen in de Memorie van Toelichting op de Jeugdwet, blijkt dat er maatschappelijke behoefte is om de regelgeving te wijzigen op het punt van een gezinsfunctionaliteit. Dit is noodzakelijk, omdat er op die manier minder gefragmenteerd en meer gezinsgeoriënteerd gewerkt kan worden. De gezinsfunctionaliteit is dan ook opgenomen in de Jeugdwet (artikel 7.1.2.3).

⁶ BRP is Basisregistratie personen

⁷ Jeugdwet 2015, artikel 7.1.3.2

⁸ Lees meer over de ontstaansgeschiedenis van de gezinsfunctionaliteit:

<http://www.tweedekamer.nl/vergaderingen/commissievergaderingen/details?id=2009A02792>

⁹ Ministerie VWS, oktober 2012, pgn 4

Extra Informatie voor de Instellingscoördinator en Functioneel Beheerder

15. Hoe vertel ik meldingsbevoegden in mijn organisatie over de gezinsfunctionaliteit en is een aanvullende training nodig?

De wijze waarop u de gezinsfunctionaliteit overbrengt aan uw collegae kunt u zelf het beste inschatten. MULTIsignaal en de gemeenten faciliteren u graag met enkele communicatiemiddelen, zoals:

- Deze lijst met veel gestelde vragen (FAQ)
- Een nieuwe filmclip op www.verwijsindex.tv/ouders
- Instructiekaart webapplicatie
- Voorzet voor een PowerPoint presentatie

16. Wat verandert er aan de management informatie?

In 2016 wordt de management informatie geoptimaliseerd. Denk hierbij aan het aantal ontstane matches op basis van de gezinsfunctionaliteit en openstaande activiteiten rondom afstemming en regie.

17. Doet mijn SOAP-koppeling het nog?

Zonder het aanpassen van de koppeling kunt u nog steeds signalen afgeven en matchgegevens ophalen van 'traditionele' matches. Met de introductie van de gezinsfunctionaliteit is het belangrijk dat de betrokken professional geïnformeerd wordt over de matchpartner bij eenzelfde in het BRP opgenomen ouder (voorheen Gemeentelijk basisadministratie, het GBA). Dit kan in eerste instantie opgelost worden door het instellen van rappels voor instanties die via een SOAP-koppeling registreren.

Gedurende de eerste helft van 2016 is het nodig om de koppeling aan te passen naar de nieuwste versie van het koppelvlak, waarmee het mogelijk wordt de informatie rondom de gezinsfunctionaliteit direct te verwerken in uw bronsysteem.

Extra Informatie voor de Procesmanager en Beleidsmedewerker

18. Hoe informeer ik de Instellingscoördinatoren en Functioneel Beheerders?

MULTIsignaal faciliteert u graag met enkele communicatiemiddelen, zoals:

- Deze lijst met veel gestelde vragen (FAQ)
- Een nieuwe filmclip op www.verwijsindex.tv/ouders
- Instructiekaart webapplicatie
- Voorzet voor een PowerPoint presentatie
- Tekst voor uw regionale nieuwsbrief

19. Moeten we werken met de gezinsfunctionaliteit?

Ja, de gezinsfunctionaliteit is opgenomen in de Jeugdwet¹⁰ en derhalve verplicht. Er is geen keuze om bepaalde delen van de wet wel te volgen en andere niet. Na overleg tussen MULTIsignaal en het ministerie van VWS geeft men aan: “...dat de wetgever verwacht dat alle gemeenten aan de slag gaan met de gezinsfunctionaliteit. De wet verlangt immers dat het college het gebruik van de verwijsindex – met inbegrip van al haar voorzieningen – bevordert. Omdat de gezinsfunctionaliteit op grond van de wet één van de voorzieningen is die deel uit maken van de verwijsindex, kan een gemeente haar meldingsbevoegden het gebruik van de gezinsfunctionaliteit niet ontzeggen.”

Lees meer over de concrete betekenis van de wettelijke taken voor de gemeente:

1. De gemeente heeft een verwijsindex en organiseert de aansluiting van organisaties en functionarissen hierop (Jeugdwet art. 7.1.3.1. 1^e lid).
 - U heeft een Service Level Agreement met MULTIsignaal
 - MULTIsignaal is aangesloten op de Landelijke Verwijsindex
 - Er zijn organisaties en functionarissen aangesloten op de verwijsindex en daarmee meldingsbevoegd
 - Nog niet alle organisaties zijn aangesloten (zie uitvoeringsbesluit). Hebben de gemeenten een concrete visie op de nog toe te treden organisaties?
2. Het college van B&W bevordert het gebruik van de verwijsindex (art.7.1.3.1 -1^e lid)
 - Communicatie (zoals een regionale nieuwsbrief, folders, website, informatievoorziening vanuit de wijkteams, organisatieprofielen).
 - Training (omgang met weerstand op onderwerpen zoals bijvoorbeeld: privacy, verlies van vertrouwensrelatie, gesprekstips, te weinig tijd voor samenwerken, samenhang met andere initiatieven zoals de meldcode en 1 gezin 1 plan).
 - Hoe ga je om met organisaties die nog geen gebruik maken van de verwijsindex?

¹⁰ Jeugdwet 2015, artikel 7.1.3.2

- Standaardisatie afweging registreren per type organisatie?
3. Het college maakt afspraken met de binnen zijn gemeente werkzame instanties en functionarissen (art. 7.1.3.1- 2^e lid). Deze afspraken betreffen onder andere: wanneer je moet registreren, wie meldingsbevoegd mogen zijn, regieafspraken, opschaling, meldcriteria, benoemen van de verschillende functionarissen en verantwoordelijkheden, etcetera. MULTIsignaal heeft een nieuw modelconvenant beschikbaar. Deze kan gebruikt worden als voorzet.
 4. Het college draagt er zorg voor dat wordt nagegaan of meldingsbevoegden na de match contact met elkaar hebben opgenomen (art. 7.1.3.2). Is de regie bepaald en is er afstemming geweest?
 5. Iedere organisatie heeft een Instellingscoördinator (Jeugdwet art. 7.1.3.3)
Taken en verantwoordelijkheden, denk aan:
 - Deze krijgt in de verwijfsindex verruimde rechten en kan daarmee de voortgang van het gebruik van de verwijfsindex monitoren (Management Info) daar waar de eigen meldingsbevoegden signalen hebben afgegeven en betrokken zijn bij de matches
 - Verantwoording gebruik verwijfsindex afstemmen met de Procesmanager verwijfsindex.
 - Obstakels bij meldingsbevoegden wegnemen
 - Informeren over de Verwijfsindex via de eigen website (tip)
 - Link van het inlogscherf in eigen applicatie of op bureaublad plaatsen (tip)
 - Monitoren verloop van personeel. Contact onderhouden met het Functioneel Beheer voor het doorgeven van wijzigingen, verwijderen of aanvragen van nieuwe accounts.

20. Moet er een nieuw convenant komen?

Ja, MULTIsignaal stelt voor alle gemeenten een modelconvenant beschikbaar, dat juridisch getoetst is. Mocht uw gemeente niet in staat zijn geweest om in 2015 een nieuw convenant te sluiten met de aangesloten organisaties, dan kunt u toch live gaan met de gezinsfunctionaliteit. De wet is helder en leidend, het convenant volgend.

Het is echter wel noodzakelijk dat u de convenantpartners informeert over de wetswijziging en de gevolgen hiervan (waaronder het voornemen van een nieuw convenant).

MULTIsignaal heeft het modelconvenant reeds gereed en stelt deze beschikbaar. Mocht er een wens zijn voor een addendum, dan is dit maatwerk op basis van uw eigen convenant en adviseren we om zelf contact op te nemen met een jurist.

21. Uit welk artikel in de Jeugdwet blijkt de gezinsfunctionaliteit?

Zie hiervoor Jeugdwet artikel 7.1.2.3:

“1. Van de Verwijsindex maken deel uit:

*c. voorzieningen waarmee bij **twee of meer meldingen van dezelfde jeugdige** een signaal wordt gezonden naar de meldingsbevoegden die de betrokken jeugdige hebben gemeld en naar degene die belast is met de taken, bedoeld in artikel 7.1.3.2;*

*d. voorzieningen waarmee **bij twee of meer meldingen van jeugdigen met hetzelfde woonadres**, bedoeld in de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, **niet zijnde het adres van een instelling** die is aangewezen op grond van artikel 67, derde of vierde lid, van die wet, een signaal wordt gezonden naar de meldingsbevoegden die de betrokken jeugdige hebben gemeld en naar degene die belast is met de taken, bedoeld in artikel 7.1.3.2 ; **LET OP:** deze voorziening is **NIET** geactiveerd!*

*e. voorzieningen waarmee **bij twee of meer meldingen van jeugdigen met eenzelfde** in een basisadministratie van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 2 van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, **opgenomen ouder**, een signaal wordt gezonden naar de meldingsbevoegden die de betrokken jeugdige hebben gemeld en naar degene die belast is met de taken, bedoeld in artikel 7.1.3.2 ;”*

De verwijsindex moet de functionaliteit bieden waarmee meldingsbevoegden van elkaars betrokkenheid op de hoogte *moeten* worden gebracht indien er een situatie ontstaat waar sprake is van minimaal 2 meldingen voor; dezelfde jeugdige, jeugdigen met hetzelfde woonadres en/ of eenzelfde in het BRP opgenomen ouder.

22. Wat moeten we, met de komst van de gezinsfunctionaliteit, organiseren?

De gemeente heeft een aantal wettelijke taken. In het kader van de introductie van de gezinsfunctionaliteit, kunt u denken aan de volgende aandachtspunten:

- Nieuw samenwerkingsconvenant afsluiten
- Aandacht vragen voor voldoende politiek commitment ten aanzien van de wetswijziging
- Informeren van de convenantpartners, denk bijvoorbeeld aan:
 - Regiobijeenkomst
 - Opfriscursus
 - Aanschuiven bij bestaande overleggen
- Informeren van college van B&W/ wethouder
- Aanleveren van adressen van lokale organisaties die uitgesloten moeten worden van de gezinsfunctionaliteit

23. Hoe zet ik de gezinsfunctionaliteit in, in de gehele transitie/transformatie? Hoe positioneer ik de gezinsfunctionaliteit?

Ongeacht alle aanstaande veranderingen ten aanzien van de decentralisaties, is de verwijsindex een constante factor. Deze was in 2010 opgenomen in de Wet op de Jeugdzorg en wordt

voortgezet in de Jeugdwet. De wettelijke taken voor gemeenten ten aanzien van de verwijsindex blijven gelijk.

24. Wat betekent het voor de privacy?

Uit Memorie van Toelichting op de Jeugdwet (art. 10.3.2.4, pag. 65 en 66), lezen we het volgende:

“Het gebruik van een functionaliteit in de verwijsindex die een gezinsmelding mogelijk maakt, houdt – net als het werken met de verwijsindex zoals we die nu kennen – het verwerken van persoonsgegevens in. De gezinsfunctionaliteit zal daarin echter verder gaan dan de verwijsindex in haar huidige vorm.” ... “Elke beperking van een grondrecht moet op de eigen merites worden beoordeeld.” Zo ook de beperking op het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in het kader verwijsindex. Bij het doen van een melding aan de verwijsindex wordt de inmenging in de persoonlijke levenssfeer afgewogen tegen het belang van de geestelijke, lichamelijke of maatschappelijke gezondheid van de betrokken de jeugdige. ***Het belang van het kind dient hierbij de eerste overweging te zijn. Zo is reeds overwogen in de memorie van toelichting bij de Wet verwijsindex risicjongeren, en dit geldt evengoed in het kader van de gezinsfunctionaliteit.” ... “is inmenging in de persoonlijke levenssfeer, zoals de verwerking van persoonsgegevens, slechts toegestaan als deze noodzakelijk is en op een gerechtvaardigde grondslag geschiedt”. ... “beperking van dit recht alleen is toegestaan voor zover die a) bij wet is voorzien, b) noodzakelijk is in een democratische samenleving en c) een geoorloofd, expliciet genoemd doel dient.” ... “Met de in dit wetsvoorstel opgenomen regeling is aan deze voorwaarde voldaan.” ... “De gezinsfunctionaliteit verandert de doelstellingen van de verwijsindex, de omstandigheden waaronder een jeugdige gemeld kan worden en de kring van meldingsbevoegden, niet. De waarborgen die in het kader van de verwijsindex zijn ingericht, zowel met betrekking tot de beveiliging van het systeem als met betrekking tot de rechtsbescherming van de betrokkenen, worden op geen enkele wijze beperkt.”***

25. Wat kost het?

Op advies van het bestuur en de leden van de Gebruikersvereniging MULTIsignaal, met vertegenwoordigers van gemeenten uit het gehele land, is besloten dat MULTIsignaal de gevolgen van de wetsaanpassing voorfinanciert en naast de jaarlijkse facturatie in januari 2015 éénmalig een bedrag in rekening brengt om de adres- en gezinsmatch voor uw gemeente mogelijk te maken.

Dit bedrag is uitgekomen op € 0,05 per inwoner met een minimum van € 750,- per gemeente en een maximum van € 7.500,- per gemeente. MULTIsignaal heeft de gemeenten verzocht om in vaststelling van het gemeentelijk budget voor 2015 rekening te houden met dit bedrag. Vanaf 2015 vallen de nieuwe functionaliteiten onder het reguliere onderhoud en beheer contract dat de gemeente met MULTIsignaal heeft afgesloten.